

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 5. Prima pro finibus inter Hispanos & Lusitanos pugna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

facerent, mortem obituros. Acceptatâ conditione ita ambo aliquamdiu convixerent, ut scelē tantum oculis libarent: donec eos furtim conjugio vacantes, indicante veteri uxori, Sitipus reperiret: tum enim verò barbarum in modum excandescens, Luciam cremari jubet, quæ ab amplexu conjugis absenta, bustoq; imposita, Deum precabatur, ne se peccatorum suorum pœnitentem despiceret, sed purgatam, ad æternam patriam ab turpi servitute transferret: inter quæ vota igne suffocatur. Sebastianus interim cognominis Divi mortem repræsentans, arbori alligatus, inter pias ad Superos preces, Barbarorum sagittis transfoissus, interiit: exemplum uterque futurus humanæ sortis plerumque enormiter ab nostris spebus aberrantis. Sperramus tamen fidele par conjugum piis animi affectionibus expiatos, ad Superos evolasse.

CAPUT

V.

Prima pro
finibus in
ter Hispanos &
Lusitanos pu
gna.

Hispani ca
strum ad
Brasilie
oram con
firunt.

Repugnans
Lusitanos.

Navis Gal
lica interci
pitatur.

Lusitanis ca
duntur.

Hispani ca
strum deſe
runt.

CAPUT

VI.

Petrus Mœ
doqua ad flu
men Ar
genteum &

QUADRAGINTA verò Hispani, quos annonæ contrahendæ ergò, Mosquerā duce, ad insulas ivisse paulò suprà demonstravimus, postquam miserabilem sociorum calum, castrisque ruinam lamentati sunt, humatis corporibus, non suppente alio consilio, ad proxima Brasiliæ loca navigantes, ibi munitum oppidulum fabricavere, ubi Polus Antarcticus viginti-quinque supra horizontem gradibus elevatus conspicitur: & jam initâ cum vicinis Barbaris amicitiâ sementem fecerant: & nescio quis Odoardus Peres Lusitanus cum numerosa familia ab Rege suo è patria in Brasiliam exulare jussus, ad Mosqueram se conferens, novorum colonorum numerum auxerat: cùm Martinus Alfonsus Sola Brasiliæ oræ ad Austrum vergentis præfectus, Odoardum per certos nuncios moneret, ut in eam Brasiliæ parté, in quam exulare iussus fuerat, concederet; simulque per eosdem homines Mosqueræ, & sociis denunciata, si tutò & pacificè vivere vellent, jurarent in verba Regis Lusitanæ, cujus dominio subjectam terram incoherent. Sed Mosquera per eosdem nuncios Solæ respondet, cōtroversiam adhuc esse inter Reges de partitione Indianarum, nec ad se, nec ad eum eam rem pertinere: cæterum sibi & commilitonibus in animo esse, eam terræ partem, quam occupârant, Carolo Quinto Cæsari Regi suo asserere. Paulò postquam hæc gesta sunt, navis Gallica ad Cananæam insulam, portui, quem Mosquera infederat, obverfam, casu appellens, cupidinem injectit Hispanis conquerendorum armorum, inopiaq; sublevandæ. Quare nocte intempestâ duecentis Indis in societatem facinoris afflumptis, cymbisq; impositis, ex improviso, incautos adoruntur, & nequicquam relutantes Gallos, navi & armis spoliatos secum abducunt. Quâ re patratâ, cognito Lusitanos adventare, quatuor tormentis bellicis navalibus in munitiunculam suam inductis, se ad defensionem parantes, extra vallum in nemusculo, quod inter mare & oppidulum erat, insidias collocant: cæteris in propugnaculo se continentibus. Lusitani circiter octoginta magnam Indorum multitudinem trahebant, qui nihil de insidiis, nihil de tormentis bellicis suspiciati, paucitate Hispanorum despectâ, tanquam si ad castigandos latrunculos irent, exfæctione factâ contemptim procedebant. Ubi verò insidiarum locum prætergressi vallo successere, simul tormenta Hispani explodunt, simul ex insidiis terga hostium ferunt: mox turbatos fugientesq; , irruptione ex oppido factâ, insequuntur, & ad viæ angustias redactos, pro libitu maestant. Facta cæde, cum fœderatis Indis occisorum navigiola concidentes, prospero vento usi, Sancti Vincentii Lusitanorum oppidum invadunt, direptâque domo Regiæ, spoliis onusti, cädem celeritate ad suum oppidulum redeunt: quâ in expeditione aliquot Lusitani Hispanis non illibenter adhæsere. Atque hæc, quod sciam, prima pugnarum fuit, quæ in ipsa America inter Catholicos Europæos commissa est. Non diu post Mosquera & socii totius Brasiliæ viribus impares, vindictæ metu ad Sanctæ Catharinæ insulam, sub vigesimo-octavo latitudinis Australis gradu sitam, migravere; eam coulque incoleentes, donec auctis jam rebus, ad fluvium Argenteum postliminio se retraherent.

INTEREA cùm Sebastianus Gavotus in Hispaniam redux de rebus ab se inventis sparsisset famam, narrassetque regiones Paraquario conterminas non ut Brasiliam violento Sole torri, nec ut Australiores terras immodicâ hyeme rigere, sed

mediâ